

F. t. 1. om centre for højere uddannelser.

uddannes. I Odense vil man til sommer, altså to år efter lovens vedtagelse, kunne optage 100-120 studerende til skoleembedseksamen, og man påregner endvidere at kunne optage 50-60 medicinere.

Man må endelig erkende, at det vil være urealistisk at bringe Københavns universitet med på en kapacitet på 12-14.000 studiepladser, således som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget om Odense universitet. Man må regne med, at opbygningen af de nye centre til en kapacitet, som virkelig vil lette presset på de bestående universiteter, vil være et betragteligt åremål, og det vil derfor ikke være forsvarligt kun at udbygge Københavns universitet til den ovennævnte kapacitet, når det i lang tid skal arbejde med en meget betydelig overbelægning. Af bilag 2 fremgår det da også, at man i Dispositionsplanudvalget for Københavns universitet foreløbig arbejder med planer, som indebærer en kapacitet på omkring 20.000 studiepladser. For så vidt angår Århus universitet arbejdes der med planer, som skulle sikre universitetet tidssvarende forhold for ca. 5.000 studerende, jfr. bilag 3. Af bilag 4 fremgår det endelig, at idékonkurrencen om Odense universitet bygger på den forudsætning, at der i Odense skal skabes studiepladser for 5.000 studerende. Overvejelserne om disse 3 universiteters samlede størrelse og om kapaciteten inden for de enkelte studieretninger er dog ikke afsluttede endnu, idet disse overvejelser hænger nøje sammen med den førnævnte planskitse, som planlægningsrådet har under udarbejdelse.

I forbindelse med spørgsmålet om den geografiske placering af 3 nye centre for højere uddannelser har ministeriet og planlægningsrådet modtaget henvendelser fra Haderslev, Ribe, Kolding-Vejle-Fredericia, Ålborg, Helsingør, Holbæk, Næstved, Roskilde og Lolland-Falster, der fremsatte ønsker om at blive sæde for et universitetscenter. Desuden har planlægningsrådet ført forhandlinger med myndighederne i Esbjerg. Af bilag 1 fremgår det, hvilke forudsætninger planlægningsrådet har bygget på ved sin indstilling om, hvor man kan anbefale nye centre placeret, og af den af rådet offentliggjorte redegørelse fremgår det, hvilke nærmere overvejelser og hvilket materiale der ligger bag indstillingen. Rådet understreger heri, at den forskning og de højere uddannelser, der i fremtiden skal bygges op uden for de nuværende universitetsbyer, må samles i egentlige centre, idet man — bortset fra de økonomiske og administrative fordele det indebærer — kun derved vil kunne skabe et alsidigt forsknings- og studiemiljø, som kan virke tiltrækkende på kvalificerede videnskabsmænd og studerende.

Bl. a. anføres det i rådets redegørelse, at man,

såfremt der placeres et center ved Esbjerg, må fraråde, at centret deles, således at f. eks. et helt fakultet eller en faggruppe placeres i eller ved Ribe, medens de øvrige dele ligger ved Esbjerg, idet det dog ikke vil kunne udelukkes, at enkelte institutter miljømæssigt vil kunne drage fordel af en placering i selve Ribe.

For så vidt angår spørgsmålet om placeringen af et universitetscenter i det sydlige Jylland skal bemærkes, at planlægningsrådet har afstået fra en bedømmelse af den nationalpolitiske betydning af et universitetscenters placering i Sønderjylland, idet rådet ved afgørelsen af placeringsspørgsmålet, inden for de forudsætninger man i øvrigt har opstillet, har tilstræbt geografiske placeringer, som vil lette adgangen til højere uddannelser for den størst mulige del af befolkningen. Hensynet til Vestjyllands uddannelsessøgende ungdom har derfor medvirket til rådets forslag om at placere et sydjysk center for højere uddannelser i Esbjerg-Ribeområdet. Dette syn på placeringen deles også af et flertal i landsplanudvalget, som ud fra landsplanmæssige hensyn går ind for, at et sydjysk universitet oprettes ved Esbjerg.

Planlægningsrådet har på indeværende tidspunkt ikke set sig i stand til at udtale sig om, hvornår og i hvilken rækkefølge nye centre bør oprettes, samt om hvilke studieretninger der skal findes inden for det enkelte center, idet disse spørgsmål bl. a. er afhængige af de resultater, man når frem til i forbindelse med den føromtalte planskitse. Regeringen finder ligeledes, at det endnu må være for tidligt at tage stilling til den rækkefølge, hvori de nye centre bør oprettes, men i overvejelserne herom må det være af afgørende betydning, hvordan man hurtigst og bedst kan afstede de bestående universiteter.

Når rådet alligevel allerede på nuværende tidspunkt har ment at burde udtale sig om, hvor nye centre bør placeres, skyldes det, at forberedelserne til et universitetscenters oprettelse er meget langvarige. Man må således gennem byplanlægning sikre de fornødne universitetsarealer, ligesom man fra lokal side må forberede den investering, som må foretages i boliger og serviceinstitutioner, for at den befolkningsforøgelse, som universitets personale og studenter betyder, kan få sit behov dækket. På centralt hold kræver gennemførelsen af en så omfattende opgave som udbygningen af et universitetscenter en omhyggelig planlægning og forberedelse af studiestrukturen, bemandingsplaner, anskaffelse af udstyr, herunder opbygningen af et universitetsbibliotek, og selve byggeriet. De erfaringer, man hidtil har gjort med opbygningen af Odense universitet, viser, hvilke vanskeligheder der